

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1)ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.philosophy.uoi.gr		

(2)ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο αποσκοπεί στα ακόλουθα:

1. στην εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τον τρόπο που η φιλοσοφία στη συστηματική της διάσταση συμπλέκεται με την ιστορικότητα των φιλοσοφικών ερωτημάτων με τρόπο ώστε να συνυφαίνεται άρρηκτα με αυτή.
2. στον εντοπισμό των βασικών οδών που ακολουθούν μείζονες φιλόσοφοι προκειμένου να συνομιλήσουν με την ιστορία της φιλοσοφίας, ιδιαιτέρως από την Αναγέννηση κι εξής.
3. στην ανίχνευση «παραδειγμάτων» ανάγνωσης της ιστορίας της φιλοσοφίας από τον Διαφωτισμό κι εξής με βασικά σημεία αναφοράς τους Vico και Kant τον 18^ο αιώνα, τον Hegel και Schleiermacher στο πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα, τους Dilthey, Heidegger και Cassirer στη στροφή από τον δέκατο ένατο στον εικοστό αιώνα.
4. στην τοποθέτηση του ζητήματος της φιλοσοφικής ιστοριογραφίας στο ευρύτερο πλαίσιο της «ιστορίας πρόσληψης» των κειμένων με κεντρικές αναφορές τον τρόπο παράδοσης της αρχαίας φιλοσοφικής γραμματείας.
5. στη σκιαγράφηση της μεταφιλοσοφικής αντιπαράθεσης μεταξύ ηπειρωτικής και αναλυτικής παράδοσης όσον αφορά την ιστορικότητα των φιλοσοφικών ζητημάτων, καθώς και τις πρόσφατες προσπάθειες μετριάσμού της.
6. στην ανάδειξη της βαρύνουσας σημασίας που έχει για τη φιλοσοφία η ιστορικότητά της με τρόπο όχι δοξογραφικό αλλά αναστοχαστικό και κριτικό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Ένα σεμινάριο με σύνθετο ερμηνευτικό και κριτικό προσανατολισμό αναπτύσσει τις δεξιότητες, φιλοσοφικές και άλλες, του φοιτητή/της φοιτήτριας, ως προς τα εξής:

1. προάγει την προσεκτική, ιστορικά υποψιασμένη προσέγγιση στα μείζονα φιλοσοφικά έργα της σύγχρονης φιλοσοφίας με τη μέριμνα για την εκτίμηση της ιδιοσυστασίας τους και τον σεβασμό προς τα ποικίλα φιλοσοφικά ιδιώματα που προκύπτουν από την ιστορική αναδιπλωση του φιλοσοφείν,
2. καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω σε βασικές φιλοσοφικές έννοιες και φιλοσοφικά επιχειρήματα που πρέπει να τοποθετούνται μέσα στα φιλοσοφικά τους συγκείμενα με απώτερο στόχο να αποσοβείται η απλουστευτική και συγχρονική θεώρηση των φιλοσοφικών ερωτημάτων,

3. ενθαρρύνει τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών ρευμάτων και τάσεων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Πώς διαβάζουμε ένα φιλοσοφικό κείμενο; ΤΗ ιστορικότητα ως βασική συνιστώσα της φιλοσοφικής ερμηνείας.
2. Το αριστοτελικό κείμενο στο Μεσαίωνα και την Αναγέννηση: οι γλωσσικές και πολιτισμικές διαδρομές του μέσα στους αιώνες – η «ιστορία πρόσληψης» των κλασικών κειμένων.
3. Ο 17ος αιώνας και η «έριδα των αρχαίων και των μοντέρνων»: η νεωτερική σκέψη απέναντι στο παρελθόν της.
4. G. Vico και I. Kant: ο Διαφωτισμός απέναντι στο παρελθόν της φιλοσοφίας.
5. Hegel: η ιστορικότητα της φιλοσοφίας ως πυρήνας του φιλοσοφείν.
6. Οι ερμηνευτικές απαρχές της φιλοσοφίας: Schleiermacher και Dilthey.
7. Η ερμηνευτική φαινομενολογία απέναντι στην ιστορία της φιλοσοφίας (I): Heidegger και Αριστοτέλης.
8. Η ερμηνευτική φαινομενολογία απέναντι στην ιστορία της φιλοσοφίας (II): το πρόγραμμα «αποδόμησης» της δυτικής μεταφυσικής.
9. Η ερμηνευτική φαινομενολογία απέναντι στην ιστορία της φιλοσοφίας (III): η ιστορία της μεταφυσικής ως ιστορία του Είναι (Heidegger και Nietzsche).
10. Η ιστορικότητα του φιλοσοφείν ως σημείο αιχμής στην αντιπαράθεση αναλυτικής και ηπειρωτικής φιλοσοφίας στον 20^ο αιώνα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Με φυσική παρουσία.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της μεταπτυχιακής εργασίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	40
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας	40
	Εβδομαδιαίες εργασίες/ασκήσεις	25
	Σύνολο Μαθήματος	125

<p>δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: Συνδυασμός μεθόδων Κριτήρια αξιολόγησης: Εβδομαδιαίες εργασίες σύντομης ανάπτυξης & ασκήσεις –εργασία εξαμήνου –σεμιναριακές παρουσιάσεις: ΝΑΙ</p>

(5)ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Πρωτογενής βιβλιογραφία

- Cassirer E., *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2013.
- Dilthey W., *Η γένεση της Ερμηνευτικής*, Ροές, Αθήνα 2010.
- Χέγκελ G., *Ο Λόγος την ιστορία. Εισαγωγή στη φιλοσοφία της ιστορίας*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2010.
- Heidegger M., *Φαινομενολογικές ερμηνείες στον Αριστοτέλη*, Πατάκης, Αθήνα 2011.
- Heidegger M., *Εισαγωγή στη μεταφυσική*, εκδ. Αρμός, Αθήνα 2010.
- Heidegger M. *Τι είναι μεταφυσική;*, Πατάκης, Αθήνα 2012.
- Heidegger M., *Είναι και Χρόνος*, 2 τόμοι, Δωδώνη, Αθήνα/Γιάννινα 1978.
- Χάιντεγκερ Μ. & Κασσίρερ Έ., *Η διαμάχη του Νταβός*, εκδ. Έρμα, Αθήνα 2019.
- Kant I., *Τα όνειρα ενός αλαφροϊσκιωτου επεξηγημένα μέσα από τα όνειρα της μεταφυσικής*, Εκκρεμές, Αθήνα 2020.
- Kant I., *Η διένεξη με τον Eberhard*, Παπαζήσης, Αθήνα 2021
- Kant I., *Κριτική του καθαρού Λόγου*, τόμος Α', Παπαζήσης, Αθήνα.
- Vico G., *Η νέα επιστημονική γνώση*, Gutenberg, Αθήνα 2015.
- Mirandola, *Λόγος περί της αξιοπρέπειας του ανθρώπου*, Άγρα Αθήνα 2014.

-Θωμάς Ακινάτης, *Περί του όντος και της ουσίας*, β' έκδ., Δωδώνη, Αθήνα/Γιάννινα 2013.

-Ricoeur Paul, *Περί ερμηνείας*, Έρασμος, Αθήνα 2008.

- Schleiemacher W., *Περί μετάφρασης, ερμηνείας και κριτικής*, Ροές, Αθήνα 2017.

Β. Δευτερογενής βιβλιογραφία

-Cossutta Fr., *Η φιλοσοφία και πώς τη διαβάζουμε*, Πατάκης, Αθήνα 2002.

-Rorty R., Schneewind J., Skinner Q., *Philosophy in History*, Cambridge University Press, 2009.

-Vattimo G. (ed.), *Que peut faire la philosophie de son histoire?*, Seuil, Paris 1989.

-Pallaccio C., *Recit et reconstruction. Les fondements de la methode en histoire de la philosophie*, Vrin, Paris 2019.

-Σατελέ Φρ., *Η Φιλοσοφία*, τ. Δ': *Ο εικοστός αιώνας*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985.

- Χατζημωϋσής Αντ., «Αναλυτική και Ηπειρωτική Φιλοσοφία: Μεθοδολογικές Παρατηρήσεις», *Δευκαλίων* 30/1-2 (2013), 188-294.

- Χατζημωϋσής Αντ., *Φιλοσοφικά πορτρέτα*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2017.